

Efesas

Nægkiariien sə rani mə nəfe i nəkukuə

Ia nuk 60 Pol ramarə ia kalapus fwe taon nəha Rom nuk kəru, nənə mirai nəkukuə i revən ti nakalasia me rukurau ia taon nəha Efesas. Efesas in taon asori riti. Nægkiariien asori səvəi Pol ia nəkukuə i in i mə nəkur Isrel mine nərmama ripko mhə irəha nəkur Isrel tuhəuvehə mhəmwhen nīpwrai iərmama kuatia ia Kristo. Noien nəha ramesi pen nətərigien sə Kumwesən rinamərkwafə irə fwe kupwən. Pol rini mə səuvehə mho kuatia ia Iesu Kristo, ro pen tsaməkeikei mhokeikei kitaha me. Pol ramahatən kitaha mə tsaməkeikei mharə ia nokeikeiien rəmwhen ia iərman rokeikei səvənhi pran, mine tata mine mama krouokeikei səvənrau iəkunouihī, mine slef trokeikei səvənhi iəmə asori. Pol raməgkiari mwi ia nakalasia me. Ripko mhə nousəsimwinien əpa səvənraha fwe Efesas, mətə nərmama səməme hahatətə ia Iesu Kristo rukurau ia tīprənə i. Pol rini mə Iesu rokeikei kitaha rəmwhen kitaha sokeikei nīpwrataha mine rəmwhen ia iərman rokeikei pran səvənhi. Ia nəkukuə i rusipekin ia nakalasia me mini mə irəha həmwhen ia nīpwrai Kristo, mhəmwhen ia nimwə riti sə Kumwesən rauvrhəkin, mhəmwhen mwi ia pran səvəi Kristo.

Nægkiariien sə rakupwən

¹ Iou Pol. Iou aposol riti səvəi Iesu Kristo ti nəri

nə mə Kumwesən rino rəmwhen ia sə in rokeikei muvehi utə iou mə tako.

Nəkukuə i rauvehe tukumiaha nərmama me səvənhi ia taon nəha Efesas kimiaha hiamahatətə pərhien ia Iesu Kristo.

² Nəfwakiiən səiou mə Kumwesən tata səkitaha mine Iesu Kristo Iərimənu səkitaha, trouəriari pehe namasanien mine nəməriniuen m kimiaha.

Kumwesən rəkwein amasan ia kitaha səməme səməuvehe mho kuatia kitaha Kristo

³ Pwəh səgnəgini Kumwesən i in Kumwesən mine Tata səvəi Iərimənu səkitaha Iesu Kristo. In rinəkwein amasan ia kitaha nərmama səməme səməuvehe mho kuatia kitaha Kristo, məriari pehe ia nənimwitaha mine narimnari amasan me pam səməme kamhəuku pen ia nitətə ia neiai. ⁴ In ruvərfi raka kitaha fwe tui nəpən tiprənə ramiwən ihi, mə tsəuvehe mho kuatia kitaha Kristo, nənə mhəuvehe mho nəkur ikinan me səvənhi, tsatuk-watukw pam ia nənimen. Tɪ nəri nə mə in rokeikei kitaha, ⁵ in rinəmri əpə raka kitaha fwe tui anan, mə kitaha tsəuvehe mho nɪpwnətɪn me ia Iesu Kristo. Noien nəha ramesi pen nətəriɡien amasan səvənhi mine nəfe in rokeikei mə tro. ⁶ Kumwesən ro iamɪnhi irə mə tsaməgnəgini in tɪ namasanien səvənhi sə ramasan məpi raka. In rəriari pehe auər a namasanien nəha m kitaha səməuvehi raku pen tɪ Tini keikei. ⁷ Tɪ nəri nə mə kitaha səməuvehe mho kuatia kitaha min, niten rɪfi nari ia kitaha, mo Kumwesən trəpwəh nərpwiniən noien ərəha me səkitaha. Noien nəha ramesi pen namasanien

---

1:2: 2Kor 1:2, Kol 1:2   **1:3:** Efes 2:6   **1:4:** Jon 15:16, 17:24, 2Tes 2:13, Efes 5:27, Kol 1:22   **1:5:** Jon 1:12   **1:6:** Mat 3:17, Kol 1:13   **1:7:** Efes 2:7, Kol 1:14,20

səvənhi sə rasori pik anan. ⁸ In rətəgi irapw namasanien nəha m kitaha rəpi raka, mo kitaha səukurən mhətə sas ia narimnari me pam. ⁹ In ro pui pehe m kitaha nəfe in rinamərkwafə i fwe kupwən mokeikei mə tro. Nəri nəha ramesi pen nətərigien amasan səvənhi sə in tro kini nəghi Kristo irə. ¹⁰ Kumwesən tro nəri nəha ia nəpın atukwatukw səvənhi, mousəsımwın narimnari me pam ia neiai mine ia tiprənə həuvehe Kristo trasori ia nirəha.

¹¹ Kumwesən rımərfi kimaha mwi mə kimaha tahəuvehe nərmama səvənhi, mho kuatia kimaha Kristo. In ro iamınha irə mesi pen nətərigien səvənhi sə in ruvəukurən raka fwe tui anan. In Kumwesən sə ramo narimnari me pam mamesi pen nətərigien səvənhi mine nəfe rokeikei mə tro. ¹² Nənə in rokeikei mə kimaha səməme iahəməukupwən mhəmri pen əknekın nətərigien səkimaha ia Kristo tahəməkeikei mhəgnəgini in ti nasoriien səvənhi. ¹³ Nənə kimiaha mwi hiəməuvehe mho kuatia kimiaha min nəpın hiəregi nəgkariien pərhiēn, nəgkariien amasan sə Kumwesən rauvehimiru kimiaha irə. Ti nəri nə mə kimiaha hiēni nıpərhiēnien ia Kristo, Kumwesən rəmri pen mak səvənhi ia kimiaha rahatən pen mə kimiaha nərmama me səvənhi. Mak nə in nə Nənımwın İkinan sə Kumwesən rıməni mə truvei pehe. ¹⁴ Ti nəri nə mə Nənımwın İkinan ramarə ia kitaha, nənə, kitaha səukurən amasan mə Kumwesən truvei pehe pam narimnari amasan me nəha in rinəmri karen mə səkitaha. Kitaha tsəuvehi narimnari amasan me

nəha nəp̄in Kumwesən trifi anan nari ia kitaha. Pwəh səgnəgini in ti nasoriien səvənhi!

Nəfwakiien mine nini viviiēn

¹⁵⁻¹⁶ Ro pen, ia nəp̄in me pam iakani vivi Kumwesən tukumiaha, məpwəh nəpwəhien, ti nəri nə mə iakuvəregi raka kamini nahatətəien səkimiaha ia Iərimənu səkitaha Iesu, mine nokeikeiien səkimiaha sə ramevən ti nərmama me pam səvənhi. Ia nəp̄in me pam iakani kimiaha ia nəfwakiien me səiou, ¹⁷ maməres Kumwesən səvəi Iərimənu səkitaha Iesu Kristo, Tata sə ramasan pik, mə in truvei pehe Nənimw̄in səvənhi m kimiaha. Nənimw̄in nəha tro kimiaha hiəukurən nari, mo pui Kumwesən m kimiaha mə tihəukurən amasan in. ¹⁸ Iakaməres mə fwe imwə ia rerim̄iaha nəmr̄im̄iaha trukuraan mə tihətə sas nəri nəha Kumwesən rinəkwein kimiaha tukwe mini mə tihəmri pen əknek̄in nətərigien səkimiaha irə. Tihətə sas mwi ia narimnari amasan me ripik səməme in truvei pen m nərmama me səvənhi, ¹⁹ mine niskaiien səvənhi sə rasori anan ia kitaha nərmama saməni n̄ipər̄hienien ia Kristo. Niskaiien nəha rəmwhen ia niskaiien asori səvənhi ²⁰ sə in rino Kristo irə rətui mwi ia nemhəien səvənhi, marə mo mwi in rəkure ia n̄ikaren mwatuk ia nitətə ia neiai. ²¹ Kwopun Kristo raməkure ikin in fwe irənhə anan məpi raka pam nənimw̄in me səməme kamhəuvehi nasoriien mine nərimənuien, məpi raka pam nəmə skai me mine nərimənu me. Rəmwhen a mwi nəhag sə Kumwesən riməuvei pen min in

---

1:15-16: Kol 1:3-4, 1Tes 1:2   **1:17:** Kol 1:9   **1:18:** Efes 4:4,
 Kol 1:12   **1:19:** Kol 1:11   **1:20:** 2Kor 13:4, Kol 2:12, Hip 1:3,
 Kol 1:16, 2:10

irənhə anan məpi raka nahag me pam səməme kamini. Ripko mhə nəhag me əpa i səməme kamini ia nəpin i ipwet mine mətə nəhag me nəha mwi səməme tukini ia nəpin sə tripkuvehe. ²² Kumwesən rinəmri narimnari me pam kamharə inhəripw ia tıpage nisui Kristo nənə mo in ruvehe masori ia narimnari me pam. Ro iamınhi irə mə trasitu ia nakalasia me səvənhi. ²³ Nakalasia me nəha irəha nə nipwrai Kristo, Kristo rukuər ia nirəha, nənə ia noien a mwi nəha in rukuər ia narimnari me pam.

2

Kumwesən riməuvehimiru kitaha ia namasanien səvənhi

¹ Fwe kupwən kimiaha hiəmwhen mə hiəuvamhə raka ti nəri nə mə hiamərui nəkwai Kumwesən, nənə mamho noien ərəha me. ² Fwe kupwən hiamavən mamho noien ərəha me nəha, mamhesi pen suatuk səvəi tıprənə i, mamhəkuriə iəremhə asori sə ramərimənu ia nənimwın ərəha me ia nimagouagou. In nəha nənimwın sə ramowok nəha təkwtəkwuni ia reri nərmama səməme kamhərui nəkwai Kumwesən. ³ Fwe kupwən kitaha pam səmwhen a ia nirəha. Noien ərəha me reritaha rokeikei pik kamhəiri kitaha samo nəfe nəghin nipwrataha mine nətərigien səkitaha krouokeikei. Ro pen ia noien səkitaha kitaha səmwhen a ia nərmama me pam səməme hamo niemaha raməpi pik Kumwesən. ⁴ Mətə Kumwesən napiien səvənhi rasori. Nokeikeien

1:22: Sam 8:6, Mat 28:18

1:23: Efes 4:10,15, Rom 12:5, Kol

1:18 **2:1:** Kol 1:21, 2:13

2:2: Kol 3:7, Taet 3:3, Jon 12:31, Efes

5:6, 6:12 **2:3:** Kol 3:6

rokeikei kitaha irə rasori pik anan, ⁵ mo in ruvei pehe nimiruien m kitaha nəpin səmwhen ia nərmama həuvamhə raka ia noien ərəha me, sətui mwi ia nemhəien kitaha Kristo. (Kumwesən rinasitu ia kimiaha ia namasanien səvənhi nənə muvehimiru kimiaha.) ⁶ Nənə ia noien nəha sə Kumwesən ro kitaha səməuvehe mho kuatia kitaha Iesu Kristo, in ruvehi utə kitaha min, səkure kitaha min ia nitətə ia neiai. ⁷ In rokeikei mə ia nəpin me səməme kamhəuvehe in trukurən noien nərmama hətoni namasanien i səvənhi rasori pik anan irau nokeikeien krauvehe tukutaha ia Iesu Kristo. ⁸ Kumwesən rinasitu ia kimiaha ia namasanien səvənhi, nənə muvehimiru kimiaha, ti nəri nə mə hiaməni nīpərhienien ia Kristo. Narimnari me nəha rīpko mhə kimiaha atukw hiəno, mətə rəmwhen ia nari riti sə Kumwesən rīməuvei pehe auər a m kimiaha. ⁹ Ro pen ko iərmama riti rīpkəfiūtə atukw mhə in tukwe, ti nəri nə mə rīpko mhə kimiaha hiəno narimnari me nəha. ¹⁰ Ro iamīnhi irə ti nəri nə mə kitaha nərmama Kumwesən rino wok ia nimiruien səkitaha, mo kitaha səuvehe mho kuatia kitaha Iesu Kristo mə kitaha tsamo noien amasan me. Kumwesən rīnəpnəpenə raka ia noien amasan me nəha fwe kupwən mə kitaha tsamarə mamho.

Nəkur Isrel mīne nərmama rīpko mhə irəha nəkur Isrel

¹¹ Ro iamīnhi irə kimiaha nərmama rīpko mhə kimiaha nəkur Isrel ia nīpwramiaha rerimīaha tramrhi narəien kupwən səkimiaha. Nəkur Isrel kamīni irəha mə nərmama kauvehi ninhum

minraha irəha kamhəni ərəha kimiaha ti nəri nə mə kəpkuvehi mhə ninhum m kimiaha. Nuvehien ninhum nəha iakani kamo ia nīpwrai iərmama, nərmama kamho ia rəgīnraha. ¹² Kimiaha rerimiaha tramrhi mə fwe kupwən kimiaha hiamarə Kristo riwən tukumiaha, kimiaha nəkur iruə me, rīpko mhə kimiaha nəkur Isrel, kimiaha nəkur pwīspwīs me, ko hiəpkuvehi mhə narimnari me səməme Kumwesən rino promes fwe kupwən mə truvei pen m nərmama me səvənhi. Fwe kupwən narəien səkimiaha ia təkure tīprənə i nari amasan riti riwən irə sə tihameitenhi mə truvehe, nənə hiəreirei anan Kumwesən. ¹³ Fwe kupwən kimiaha hiaməuvən isipwīn ti Kumwesən, mətə təkwtəkwuni hiaməuvehe mho kuatia kimiaha Iesu Kristo, nənə mhəuvehe ipaka ti Kumwesən ia nite Kristo.

¹⁴ Ro iamīnhi irə ti nəri nə mə Kristo in nə nəmərīnuien səkītaha in rino kitaha nəkur Isrel mine səməme rīpko mhə kitaha nəkur Isrel səuvehe mho kuatia. Nəpai kīno ia kəruətərei sə fwe kupwən ro kitaha saməmwəki kitaha me, rərpīfi kitaha səpkuvehe mhə mho kuatia, Kristo rīnousi ətəstesi nəpai nəha rīmwei ia nemhəien səvənhi. ¹⁵ In ruvehi raka Loa səvəi nəkur Isrel irəha natuakəmien me irə, mə in rukurən nuvi sīmwinien ia nīpwrən nəkur Isrel mine nərmama rīpko mhə irəha nəkur Isrel krouvehe iərmama vī riti ia nirau. Ia noien nəha in rəmri nəmərīnuien. ¹⁶ Ia nei kamarkuauī in rousəsīmwin kitaha pəri ia nīpwrən kuatia, mīpeki

---

2:12: Kol 1:21, Rom 9:4, 1Tes 4:13   **2:13:** Kol 1:20   **2:14:** Aes 9:6, 1Kor 12:13, Kol 2:14   **2:15:** 2Kor 5:17, Kol 1:20,22   **2:16:** Sek 9:10

kitaha səuvehe ti Kumwesən, mousi əpune noien i saməmwəki kitaha me. ¹⁷ In rıməuvehe məvisau nəgkiariien amasan səvəi nəməriniuen revən ti nərmama isipwın ti Kumwesən, nənə məvisau mwı nəgkiariien nəha revən ti nərmama ipaka tukwe. ¹⁸ Nənə ti nəri nə mə kitaha səməuvehe mho kuatia kitaha min, kitaha nəkur Isrel mine səməme rıpkə mhə kitaha nəkur Isrel kitaha pam səukurən nuvnımwəien ia Nənımwın kuatia mhəuvən ti Tata Kumwesən.

¹⁹ Ro iamınhi irə rıpkə mhə kimiaha nəkur iruə me rəmwhen sə fwe kupwən, rıpkə mhə kimiaha nərmama pwıspwıs me, mətə kimiaha hiəuvəuvehe mhəno kuatia kimiaha nərmama ikınan me səvəi Kumwesən, kimiaha nərmama ia nəkwai nimwə səvənhi. ²⁰ Kuvrhəkin nimwə nəha ia təkure nəri sə aposol me mine profet me hənəmri irapw. Iesu Kristo in rəmwhen ia kəruətərei nəha kukupwən kukurei pen ia kona kostat kuvrhəkin nimwə irə. ²¹ In raməkwtəmhiri pam nimwə nəha, mamə nimwə nəha rautə muvehe mo nimwə ikinan irə səvəi İərimənu. ²² Ti nəri nə mə kimiaha hiəməuvehe mho kuatia kimiaha min, in rauvehi mwı kimiaha, mauvrhəkin pen kimiaha ia nimwə nəha, mə tihəuvehe mhəmwhen ia nimwə sə Kumwesən ramarə irə ia Nənımwın.

3

Pol in iərmama sə raməvisau m nərmama rıpkə mhə irəha nəkur Isrel

---

2:17: Aes 57:19   **2:18:** Efes 3:12   **2:19:** Efes 3:6, Hip 12:22-23
2:20: Mat 16:18, 1Kor 3:11   **2:21:** Efes 4:15-16, Kol 2:19, 1Kor 3:16   **2:22:** 1Tes 2:5

¹ Ro iam̄nhi irə, iou Pol, iərmama səvəi Iesu Kristo sə iakamarə ia kalapus tukumiaha nərmama r̄ipko mhə k̄imiaha nəkur Isrel, iakaməfwaki tukumiaha.

² Rosi k̄imiaha hiəuvəregi raka mə Kumwesən r̄ino ramasan miou, muvei pehe wok i miou mə takasitu ia k̄imiaha. ³ Rəmwhen ia nəgkariien sə iakuvrai raka, məgkari ouihi a irə, iakani mə Kumwesən r̄ino pui pehe nari riti miou nari sə fwe kupwən ramərkwafə. ⁴ Nəp̄in hiəvsini nəgkariien nəha, nənə tihəukurən n̄ipwrai nəgkariien səiou ia nəgkariien i raməgkari ia Kristo, nəgkariien sə ramərkwafə ⁵ k̄ipk̄ini irapw mhə t̄i n̄ipwnəti nərmama me fwe kupwən, mətə təkwtəkwuni Kumwesən r̄ino pui nəgkariien nəha m aposol ikinan me m̄ine profet me səvənhi. In r̄ino pui pen m̄inraha ia Nən̄imw̄in səvənhi. ⁶ Nəgkariien nəha ro iam̄nhi irə. Nərmama r̄ipko mhə irəha nəkur Isrel həuvəuvehe mhəno kuatia irəha nəkur Isrel nənə tuhəuvehi pəri nautə amasan me səməme Kumwesən r̄inəmri karen mə səvəi nərmama me səvənhi. Irəha tuhəuvehi pəri nəfe Kumwesən r̄ino promes irə ia nəgkariien amasan səvənhi truku pen ia Iesu Kristo.

⁷ Iou iasitu riti sə iakaməvisau irapw nəgkariien amasan nəha. Noien nəha ramesi pen namasanien i Kumwesən ruvei pehe auər a miou ia n̄iskaiien səvənhi. ⁸ Nəri auər a mə iou inhəripw anan ia nərmama me pam səvəi Kumwesən, mətə in ruvei pehe namasanien

---

3:1: Efes 4:1, Fil 1:7,13, Flm 1,9   **3:2:** Kol 1:25   **3:3:** Efes 1:9-10, Kol 1:26   **3:6:** Efes 2:13,16-19   **3:7:** Kol 1:23,25   **3:8:** 1Kor 15:9-10, Kal 1:16, Efes 1:7

nəha miou mə takəvisau m nərmama rīpko mhə irəha nəkur Isrel nautə me səvəi Kristo ko səpkətə pam mhə. ⁹ Takaməkeikei mamō nərmama me pam hətə mhəukurən mə Kumwesən rəfo mo nətərigien səvənhi sə fwe kupwən ramərkwafə rier pəhe. Ia nuk nuk me fwe kupwən Kumwesən sə rino narimnari me pam rinərkwafə nətərigien nəha. ¹⁰ Kumwesən ro iamīnhi irə ti nəri nə mə təkwtəkwuni rokeikei mə tro nənimwin me səməme kamhəuvehi nasorrien mine nərimənuien ia nimagouagou hətōni nukurənien səvənhi. Nukurənien nəha səvənhi suatuk me səvənhi səpəmsəpə. Nənə irəha tuhətōni nukurənien səvənhi nəpīn irəha tuhətōni nakalasia me səvənhi. ¹¹ In i ramesi pen nətərigien səvənhi sə rinarə raka fwe tui nəpīn tiprənə ramiwən ihi, nənə rīməuvehe mo nīpərhienien irə ia Iesu Kristo Iərimənu səkitaha. ¹² Ti nəri nə mə kitaha samahatətə irə, kitaha səməuvehe mho kuatia kitaha min, nənə ro iamīnhi irə kitaha səukurən nuveheien mhərer ia nəmri Kumwesən mhəpwəh nehekīrien. ¹³ Ro pen iakaməres kīmiaha mə tihəpwəh noien nətərigien səkīmiaha rīmwei ia nəmisəien sə iakamarə irə ia kwopun i. Iakamregi nəmisəien tukumiaha, nənə nəmisəien sə iakamarə irə truvehi utə kīmiaha.

Pol raməfwaki ti nərmama me səvəi Iesu fwe Efesas

¹⁴ Mətə ia narimnari me nəha səməme iakuvəni raka, iakinimwi nukurhuk mi ia nəmri Tata Kumwesən, ¹⁵ sə in əpa in nukune nahag me

3:9: Rom 16:25
Rom 5:2, Hip 4:16

3:10: Rom 11:33, 1Pit 1:12
3:13: Kol 1:24

3:12: Jon 14:6,

səvəi nərmama me pam ia neiai mine təkure tīprənə. ¹⁶ In rauvehi nasorien sə rasori pik. Iakaməres in mə truvei pehe nīskaiien m kīmiaha tihəuvehi ruku pen ti Nənīmwin səvənhi, nənə tro rerīmiaha rīskai tihərer əknekīn. ¹⁷ Iakaməres in mə Kristo tramarə ia rerīmiaha ti nəri nə mə kīmiaha hiamahatətə irə. Iakaməres in mə tro nīmīruien səkīmiaha rərer pen ia noien i səvəi Kristo sə ramokeikei nərmama, rəmwhen mə nuai nei raməkwtəmhirī tīprənə, rəmwhen mə nīmwə rəpwit pen əknekīn ia tīprənə sə ramərer ikīn. ¹⁸ Ro iamīnhi irə kīmiaha nərmama me pam səvəi Kumwesən tihəukurən amasan nokeikeiien səvəi Kristo, rəmwhenīmw pik, məpwəmwīs pik, masori pik, mutə pik. ¹⁹ Nokeikeiien nəha səvəi Kristo iərmama ko rīpkukurən pam mhə ti nəri nə mə rəpi raka nukurənien səvəi iərmama. Mətə iakaməfwaki mə tihəukurən amasan nokeikeiien nəha mə Kumwesən rukuər ia rerīmiaha ia noien amasan me pam səvənhi.

²⁰ Təkwtəkwni pwəh səuvehi utə nəghi Kumwesən! Ia nīskaiien səvənhi sə ramo wok ia rerītaha, in rukurən noien narimnari rəpi raka anan narimnari me pam səməme rerītaha ramrhi uə saməres in tukwe. ²¹ Pwəh nəgnəginīien revən tukwe in ia nuk nuk me mīpko mhə sampam ti namasanien səvənhi kamətə ia nakalasia me mine Iesu Kristo. Ouəh, pwəh ro iamīnhi.

4

Nərmama me səvəi Iesu Kristo həuvəuvehe mhəno kuatia

3:16: Kol 1:11

3:17: Jon 14:23, Kol 1:23, 2:7

3:18: Kol 2:2

3:19: Kol 2:10

3:20: Kol 1:29

¹ Ro pen iou iārmama sə iakamarə ia kalapus ti Iārimānu səkitaha, iakamase kīmiaha mə tihaməkeikei mharə ia narəien sə ratukwatukw rəmwhen sə Kumwesən rīnəkwein kīmiaha mə tiho. ² Tihamarə mamhəuvehi irapw nətərigien səkīmiaha ia nəpīn me, mhəpwəh nəfiūtəien kīmiaha. Ia nəpīn me pam tiho nətərigien səkīmiaha rəpwəmwis, mhokeikei kīmiaha me, nənə, mhəpwəh nəsenien niemaha rəpi akwauakw kīmiaha. ³ Nənīmwin Ikinan rīno kīmiaha hiəuvehe mho kuatia, ro pen tihəmwur mharə ia nəmərīnuien nəha sə rukurən noien kīmiaha hiəuvehe mho kuatia ia nəpīn me. ⁴ Iakani iamīnhi irə ti nəri nə mə nīpwrai Kristo kuatia a, Nənīmwin kuatia a, rəmwhen a mwi nəri kuatia a ramasan hiameitenhi mə truvehe sə Kumwesən rīnəkwein kīmiaha tukwe. ⁵ Nənə Iārimānu kuatia a, nahatətəien kuatia a, paptəes kuatia a, ⁶ Kumwesən səkitaha pam kuatia a, in Tata səkitaha pam. In ramərīmānu ia kitaha pam, mamō wok ia nīmīruien səkitaha pam, nənə mamarə ia reritaha pam. ⁷ Mətə kitaha kuatia kuatia saməuvehi nīskaiien me səpəmsəpə ramesi pen namasanien sə Kristo rīnəriari irə m kitaha. ⁸ Rəmwhen ia Nəkukuə Ikinan rani mə, “Nəpīn in rutə mevən fwe irənhə anan, nənə miri nərmama səməme ruvehi irapw nīskaiien səvənraha ia naruagənien, miri irəha mevən kamho kalapus fwe imwəni, nənə məriari pen narimnari amasan me m nərmama.”

4:1: Efes 3:1, Kol 1:10   **4:2:** Kol 3:12-13   **4:3:** Kol 3:14-15
4:4: Rom 12:5, Efes 2:16,18   **4:5:** Jon 10:16   **4:6:** 1Kor 12:6
4:7: Rom 12:3,6   **4:8:** Kol 2:15

⁹ Mətə nəgkiariien i sə rani mə, “In rutə,” nīpwran rani mə in rīneiwaitu pehe ia tīprənə i inhəripw anan. ¹⁰ Iərmama i sə rīneiwaitu pehe, in iərmama kuatia sə rīməutə mwi fwe irənhə anan məpi raka neiai mə in trukuər ia narimnari me pam. ¹¹ Nənə in rīməuvei pen nīskaiien me səpəmsəpə m nərmama mə nepwīn tuhəuvehe mho aposol ia nīrəha, nepwīn tuhəuvehe mho profet ia nīrəha, nepwīn tuhəuvehe mho irəha nərmama səvəi nīni irapwien nəgkiariien amasan, nepwīn tuhəuvehe mho pasta ia nīrəha mīne nahatən me. ¹² Kuvei pen nīskaiien me nəha mīnraha mə irəha tuhasitu mhəpnəpenə ia nərmama me səvəi Kumwesən həukurən noien wok səvənhi. Wok nəha in nəha wok səvəi nuvrhəkinien nīpwrai Kristo. ¹³ Irəha tuho wok irə meste kitaha pam səuvehe mho kuatia ia nahatətəien səkitaha mīne nukurənien səkitaha ramo nukurənien tī Tīni Kumwesən, nənə kitaha səmwhen ia iərmama sə ruvəpwinari mhəmwhen a mwi ia Kristo.

¹⁴ Nənə rō iamīnhi irə kitaha tsəpkəmwhen mhə mwi ia nəkwərhakwərha, nahatənien eikuə me səvəi nərmama səməme kamho ikouikou tī nīriien nərmama ia mour ko həpko mhə kitaha səmwhen ia kīnu riti sə təsi rauvsiniuvsini nənə nīmətəgi raməpwi irapw mamevən. ¹⁵ Mətə kitaha tsaməkeikei mamhəni irapw nəgkiariien pərhiēn, mamhəni irapw ia nokeikeiēn, nənə mhəuvehe mhəpwinari ia narimnari me pam mhəmwhen ia Kristo. Kristo in kənkəpwə, ¹⁶ nənə kitaha səmwhen ia nīpwran. In ramo kitaha səuvehe mho kuatia mhəmwhen ia nīpwrai iərmama kuvi

tərini nīpərpərin me ia kwopun nīkəkrin me kamhəripin ikin, nənə nəpin nīpərpəri nīpwrān nəha kamho wok me səvənraha kuation kuation, nīpwrān pam ruvehe nīpwinari, nənə mamō in atukw ruvehe mamskai mwi ia nokeikeien.

Kitaha tsaməkeikei mharə mhəmwhen ia nīpwnati nukuraanien me

¹⁷ Ro pen ia nəghi Iərimənu səkitaha iakani pehe skai tukumiaha mə kimiaha tihəpwəh mwi narəien rəmwhen ia nərmama səməme həreirei Kumwesən. Irəha kamharə mamhəsi pen nətərigien səvənraha sə ro nəri auər a irə.

¹⁸ Nətərigien səvənraha raməmak ia nəpitəvien. Irəha isipwin ti nimiruien səvəi Kumwesən ti nəri nə mə kənkəpwənraha riskai, həreirei nari.

¹⁹ Irəha hənəpwəh naurisien, mhəsəni pen atukw a irəha ia noien ərəha mamho noien əmkemik me səpəmsəpə, ko kīpkuvi raka mhə irəha irə ti nəri nə mə hokeikei pik.

²⁰ Mətə nəpin kīnahatən kimiaha ia Kristo, nahatənien nəha ropə anan ia sə nəha! ²¹ Kimiaha hiəuvəregi raka nəgkiariien səvənhi. Ti nəri nə mə kimiaha nərmama me səvənhi, nərmama hənəhatən raka kimiaha ia nəgkiariien pərhiēn sə ruku pen ti Iesu, ²² mhəhatən kimiaha mə tihəməkeikei mharaka ia noien akuas me səkimiaha səməme hiənəmo ia narəien səkimiaha fwe kupwən. Noien me nəha hiamokeikei pik kamheikuə ia kimiaha mamhouraha kimiaha. ²³ Nimiruien mine nətərigien səkimiaha tuhaməkeikei mhəuvehe mhərməvi mwi. ²⁴ Nənə

4:17: 1Pit 1:14, Rom 1:21   **4:18:** Efes 2:12   **4:19:** Kol 3:5

4:22: Rom 8:13, Kol 3:9   **4:23:** Rom 12:2   **4:24:** Jen 1:26, Kol

kimiaha tihaməkeikei mharkahu ia nimiruien vi. Nimiruien vi nəha in nəha iərmama vi sə Kumwesən rino mə trəmwhen irə. In rino iərmama nəha mə tratukwatukw pərhiən, məmher.

²⁵ Kimiaha pam tihaməkeikei mhəpwəh noien səvəi neikuəien, nənə mamhəni a nipərhiənien m kimiaha me, ti nəri nə mə kitaha pam kuatia ia nipwrai Kristo. ²⁶ Trini minuə niemaha raməpi kimiaha, rərəha mə hio noien ərəha riti. Tihəpwəh nuvehiiən niemaha meste meri rivə, ²⁷ kamo hiəuvei pen kwənmahan m Setan. ²⁸ Iərmama sə ramakres traməkeikei məpwəh noien nəha. In traməkeikei mamsese, mamowok sə ramasan ia rəgin mə in rukurən nasituien ia nərmama nautə səvənrəha riwən.

²⁹ Tihəpwəh niniiən nəgkiariien ərəha ia tərhumiaha, mətə tihəni a nəgkiariien amasan sə rukurən nasituien ia nərmama səməme həpou həuvehe mhəskai mwi. Nəgkiariien nəha rukurən nasituien ia nərmama səməme kamhəregi. ³⁰ Tihəpwəh noien Nənimwīn Ikinan riregi rərəha tukumiaha, ti nəri nə mə Nənimwīn nəha rəmwhen ia mak riti sə Kumwesən rinəmri raka ia kimiaha ramahatən pen mə ia nəpīn sampam in treivinari ia kimiaha. ³¹ Kimiaha tihaməkeikei mhəpwəh nəgkiariien əfiə me pam, mine niemaha, mine nətəpaharien, mine niniiən nīkare iərmama irəha nəmwəkiiən me pam. ³² Kimiaha tihaməkeikei mho ramasan m kimiaha

---

4:25: Kol 3:8-9, Sek 8:16   **4:26:** Sam 4:4, Jem 1:19-20   **4:28:** 1Tes 4:11   **4:29:** Efes 5:4, Kol 3:8, 4:6   **4:30:** Aes 63:10, 1Tes 5:19, Efes 1:13-14   **4:31:** Kol 3:8   **4:32:** Mat 6:14, Mat 18:22-35, Kol 3:12-13

me, nənə mho rerimiahā rīməru tukumiahā me. Trini minuə kimiahā riti ro rərəhā m kimiahā riti mwi, tihenouenou irə rəmwhen ia Kumwesən rinenouenou ia noien ərəhā me səkimiahā ti nəri nə mə hiəuvəuvehe mhəno kuation kimiahā Kristo.

5

¹ Ro pen tihousari mə tihəmwhen ia Kumwesən ti nəri nə mə kimiahā nīpwnətin me in rokeikei pik kimiahā. ² Tihamarə mamho nokeikeien rəmwhen ia Kristo rokeikei kitaha nənə muvehe memhə tukutaha. Nemhəien səvənhi rəmwhen ia nəri kauvani ia təkure nifatə nipekin rapein amasan kauvei pen m Kumwesən.

³ Ti nəri nə mə kimiahā nərmama me səvəi Kumwesən nənə tihəpwəh anan noien nari riti mə tukini ərəhā kimiahā tukwe. Iakani noien ərəhā me rəmwhen ia nərman mine nīpran kamhəiri əpnāpen irəhā me, mine noien ərəhā me pam səməme ro a naurisien, mine noien i iərmama rerin ramakres. ⁴ Ripkamasan mhə mə tihəni nəgkiariien sə ro naurisien ti niniiien, uə nəgkiariien ərəhā, uə nəfkəmanəien ərəhā, uə naien. Nəgkiariien me iaminha irə ripkatukwatukw mhə mə tihəni. Mətə tihəni tanak m Kumwesən ti narimnari səməme in ramo m kimiahā. ⁵ Tihaməkeikei mhəukurən nəri i mə pran uə iərman sə ramo əpnāpen nari, uə iərmama sə ramo noien ərəhā sə ro a naurisien, uə iərmama sə rerin ramakres, (iərmama nəhā rəmwhen mə raməfwaki pen m nənimwi nari), kwopun riti səvənhi riwən mə trevən muvehi ia

5:1: Mat 5:48   **5:2:** Rom 14:15, Kal 2:20, Hip 10:10, Eks 29:18

5:3: Kol 3:5   **5:4:** Efes 4:29   **5:5:** 1Kor 6:9-10, Kol 3:5

niṭətə sə Kristo mine Kumwesən krauərimənu irə.
⁶ Tihəpwəh nəsənien mə iərmama riti truvei pen
 kīmiaha ia nəgkiariien eikuə me səvənhi səməme
 nīpərhienien riwən irə. Iakani iamīnhi irə ti nəri
 nə mə noien ərəha me nəha kamho Kumwesən
 niemaha raməpi, nənə in trərpwin noien ərəha
 me səvəi nərmama səməme kamhərui nəkwān.
⁷ Ro iamīnhi irə kīmiaha tihəpwəh navən pəriien
 kīmiaha nərmama me səməme ho iamīnha irə.

⁸ Fwe kupwən kīmiaha hiamarə ia nəpitəvien,
 mətə təkwtəkwuni ti nəri nə mə hiəuvəuvehe ti
 Iərimənu səkitaha, hiənarə ia nukuraanien. Ro
 iamīnhi kīmiaha tihaməkeikei mhərə mhəmwhen
 ia nīpwnəti nukuraanien me, ⁹ ti nəri nə mə
 nukwai nukuraanien kamətoni ia noien me
 pam səməme hamasan, mhatukwatukw, mho
 nīpərhienien. ¹⁰ Nənə tihousari mhətui ia noien
 me səməme Iərimənu səkitaha rerin ragien
 tukwe. ¹¹ Tihəpwəh nukurirəien nərmama me
 səvəi nəpitəvien mhəpwəh noien noien ərəha
 kīmiaha mīnraha. Nəri amasan riwən ia noien me
 nəha. Mətə tihəuvehi noien me nəha mhəuvehe
 ia nukuraanien. ¹² Nīpərhienien ro a naurisien
 mə tikini narimnari me səməme irəha kamho
 afafa, ¹³ mətə narimnari me pam nukuraanien
 raməhiəpwīn həuvehe mho nīpwrān kamətoni.
¹⁴ Ro iamīnhi irə ti nəri nə mə nəpīn nukuraanien
 raməhiəpwīn nari riti, nəri nəha ruvehe mo
 nukuraanien irə. Ro iamīnhi irə kani mə,

“Ik sə ikamapri, ikətui rə,
 mətui mwi ia nemhəien səim,

5:6: Kol 2:4,8, Rom 1:18   **5:8:** Efes 2:11,13, Kol 1:13, 1Tes 2:9,
 Jon 12:36   **5:10:** Rom 12:2   **5:11:** 2Jon 10-11   **5:13:** Jon
 3:20-21   **5:14:** Aes 26:19, 60:1, Rom 13:11

pwəh Kristo rəhiəpwɪn ik.”

¹⁵ Ro pen tihətui amasan ti narəien səkimiaha mə hiaməfarə irə. Rərəha hiamarə mhəmwhen nərmana hərəirei nari, mətə tihaməkeikei mharə mhəmwhen ia nərmana səməme həukurən nari. ¹⁶ Nənə trɪni minuə hiətoni suatuk səvai namasanien, hiesi pen ti nəri nə mə ipwet mine samarə ia nəpɪn ərəha. ¹⁷ Həpwəh nireireien nari, mətə tihəmwur mhəukurən nəri sə Iərimənu səkitaha rokeikei. ¹⁸ Tihəpwəh nakonəien nənimwiien skai rəmwhen ia waen ti nəri nə mə tro kəmkapwəmiaha rətə wau miri pen kimiaha ia noien ərəha. Mətə pwəh Nənimwɪn Ikinan rukuər ia kimiaha. ¹⁹ Tihəgkiari m kimiaha me ia nɪpu me ia nəkukuə nəha Ol Sam, mine nɪpu me səvai nəfwakiien, mine nɪpu me səməme kamhəuku pen ia Nənimwɪn Ikinan. Nənə tihani nɪpu me ia rerimiaha ti nəgnəginiiien Iərimənu. ²⁰ Ia nəghi Iesu Kristo Iərimənu səkitaha, tihaməni tanak m Tata Kumwesən ti narimnari me pam ia nəpɪn me. ²¹ Kimiaha tihaməkeikei mhəsiai kimiaha me ti nəri nə mə kimiaha hiaməsiai Kristo.

Nɪpran me mine nərman me səvənraha

²² Kimiaha nɪpran me, tihaməkeikei mhəsiai nərman me səkimiaha rəmwhen hiaməsiai Iərimənu səkitaha. ²³ Iakani iamɪnhi irə ti nəri nə iərman in kənkapwə rasori ia pran səvənhi rəmwhen ia Kristo in kənkapwə rasori ia nakalasia me səvənhi. Nakalasia me nəha irəha həmwhen ia nɪpwrai Kristo, nənə in rauvehimɪru irəha. ²⁴ Rəmwhen ia nakalasia me kamhəsiai

---

5:17: Rom 12:2, Kol 1:9   **5:18:** Luk 21:34   **5:19:** Kol 3:16,
Sam 33:2-3   **5:20:** Kol 3:17   **5:21:** 1Tes 5:5   **5:22:** Kol 3:18,
1Tes 3:1   **5:23:** 1Kor 11:3, Efes 1:22

Kristo, pwəh nɪpran mwi kamhəsiai nərman me səvənraha ia narimnari me pam.

²⁵ Kɪmiaha nərman me, tihaməkeikei mhokeikei nɪpran me səkɪmiaha rəmwhen ia Kristo rokeikei nakalasia me səvənhi, nənə məseni nimiruien səvənhi ti nirəha. ²⁶ In rɪmamhə ti nirəha mə trəmri karen irəha mə səvəi Kumwesən, məpərhi irəha ia nui irau nəgkiariien səvənhi. ²⁷ In rino iamɪnha irə mə in trukurən nərɔwi irapwien nakalasia me səvənhi ia nənimen, irəha tuhəmwhen ia pran riti tɪnari səvənhi ramasan pɪk, nəmkemikien uə nəri pitəv uə nari riti iamɪnhi riwən, mətə irəha tuhəmher, mhatukwatukw pam. ²⁸ Ia noien a mwi nəha, nərman tuhaməkeikei mhokeikei nɪpran me səvənraha rəmwhen mə irəha kamhokeikei atukw a nɪpwrانraha. Iərman sə rokeikei pran səvənhi, in rokeikei atukw a in. ²⁹ Iakani iamɪnhi irə ti nəri nə mə iərmana riti riwən sə raməmɔəki atukw ia nɪpwrان, mətə in raməni amasan nari mə tro nɪpwrان ruvehe mɪskai, nənə mamətui amasan ti nɪpwrان rəmwhen ia Kristo in ramətui amasan ti nakalasia me səvənhi, ³⁰ ti nəri nə mə kitaha səmwhen ia nɪpərɔəri nɪpwrان. ³¹ Rəmwhen ia Nəkukuə Ikinan rani mə,
“Ro iamɪnhi irə iərman traraka ia tata mɪne mama səvənhi,

mevən rouarə ɔəri irau pran səvənhi,
nənə irau trouvehe rouəmwhen ia nɪpwrان
iərmana kuatia.”

³² Nəgkiariien nəha rani nari riti rasori nɪpwrان rərkwafə, mətə iou iakani mə raməgkiari ia Kristo

---

5:25: Kol 3:19, 1Tes 3:7, Kal 1:4   **5:26:** Taet 3:5, Hip 10:10
5:27: 2Kor 11:2, Kol 1:22   **5:30:** 1Kor 6:15, Efes 1:22-23   **5:31:**
 Mat 19:5   **5:32:** Rev 19:7

mīne nakalasia me sāvənhi. ³³ Mətə raməgkiari mwi ia kīmiaha kuatia kuatia. Ro pen iərman traməkeikei mokeikei pran sāvənhi rəmwhen ramokeikei atukw a in, nənə pran traməkeikei misiai iərman sāvənhi.

6

Nəkwərhakwərha me irəha tata me mīne mama me sāvənraha

¹ Kīmiaha nəkwərhakwərha me sāvəi Iərīmənu, tihaməkeikei mho nəkwai tata mīne mama me səkīmiaha tī nəri nə mə noien i ratukwatukw mə kīmiaha tiho. ² “Tikisiai səim tata mīne mama.” In i loa kīməkupwən kīni irau promes riti. ³ Promes nəha rani mə, “Trīni mīnuə ikamo iamīnha irə, narimnari me ia nīmīruien səim tuhaiu amasan, nənə nīmīruien səim ia tīprənə i trəpwəmwis.” ⁴ Kīmiaha tata me, tihəpwəh noien nəkwərhakwərha me səkīmiaha niemaha rəpi irəha, mətə tihətoni amasan irəha, mhəkoui amasan irəha, nənə mhahatən irəha ia suatuk sāvəi Iərīmənu.

Slef me mīne nəmə asori me sāvənraha

⁵ Kīmiaha slef me, tihaməkeikei mho nəkwai nəmə asori me səkīmiaha ia təkure tīprənə i mhehekir mhətəmnīmwin, nənə tiho ia rerīmiaha pam rəmwhen a mə iəmə asori səkīmiaha in Kristo. ⁶ Tihəpwəh noien nəpīn kamhətoni a kīmiaha rəmwhen ia nərmama səməme kamhəmwur mə tuho nərmama rerīnraha ragien, mətə tiho nəkwānraha rəmwhen mə kīmiaha slef me

---

6:1: Kol 3:20   **6:2:** Mat 15:4   **6:3:** Dut 5:16   **6:4:** Kol 3:21,
Dut 6:7, 20-25, Sam 78:4, Prov 22:6   **6:5:** Kol 3:22-23, Taet 2:9-10,
1Tes 2:18

səvəi Kristo, nənə mamho nəkwai Kumwesən ia rerimiahā pam. ⁷ Tiho wok səkimiahā ia nətərigien amasan rəmwhen a mə lərimənu in iəmə asori səkimiahā, rīpko mhə iərmama a riti in iəmə asori səkimiahā. ⁸ Kimiahā hiəukurən mə lərimənu truvei pen nərəkuien m nərmama me pam ti noien amasan me səməme hənə, nəri auər a mə in slef uə rīpko mhə in slef.

⁹ Nənə kimiahā nəmə asori me, tihaməkeikei mhətoni amasan mwi slef me səkimiahā iamīnha irə, mhəpwəh nəgkiari skaiien mīnraha mə tuho nəkwamiahā, ti nəri nə mə hiəukurən mə iəmə asori səkimiahā mīnraha kuatia a fwe ia neiai, nənə in tro rəmnəmwhen m nərmama me pam.

Narimnari me səvəi naruağənien Kumwesən rīpeki pehe m kitaha

¹⁰ Səiou nəgkiariien sampam ro iamīnhi irə. Tihərer əknekīn ia lərimənu səkitaha mīne nīskaiien asori səvənhi. ¹¹ Tihaməkeikei mharkahu narimnari me pam səvəi naruağənien səməme Kumwesən rīpeki pehe m kimiahā, mə hiəukurən nərerien mhənise neikuəien me səvəi Setan. ¹² Iakani iamīnhi irə ti nəri nə mə kitaha səpkaruağən mhə kitaha nərmama, mətə samaruagən kitaha nənimwīn me səməme kamhəuvehi nasoriien mīne nərimənuien. Irəha i nənimwīn skai me səməme kamhərimənu ia noien me səvəi nəpitəvien ia təkure tīprənə i mīne nənimwīn ərəha me ia nīmagouagou. ¹³ Ro iamīnhi irə kimiahā tihaməkeikei mharkahu ia narimnari me pam səvəi naruağənien səməme Kumwesən

---

6:8: 2Kor 5:10, Kol 3:24-25   **6:9:** Kol 4:1, Rom 2:11   **6:10:** 1Kor 16:13   **6:11:** Rom 13:12, 2Kor 10:4, Efes 4:14   **6:12:** Jon 14:30, 1Tes 5:8-9

ripeki pehe m kímiaha, mē nāpīn nārəhaien sə Setan ramo ruvehe hiəukurən nəreriēn mhənise nārəhaien nəha. Nənə nāpīn hiənaruagən pam, tihərer əknekīn. ¹⁴ Ro pen kímiaha tihaməkeikei mhərer mwatuk ti naruagəniēn. Tihəkwətəmhirī əknekīn nəgkiariēn pərhiēn rəmwhēn kətoti sə hiərihi tərini kurkwamīaha irə. Tiho noiēn atukwatukw rəmwhēn ia aēan sə ramo tukuahag kwənpwenhīmīaha. ¹⁵ Tihəvisau irapw nəgkiariēn amasan səvəi nəmərīnuiēn rəmwhēn ia put skai sə rauvegi nisumīaha. ¹⁶ Tihahatətə ia Kumwesən rəmwhēn ia nari sə hiaməuvehi mamhərkwafə pen irə. Ia nəri nəha hiəukurən no tukuahagiēn nukwai nifagə me napw rauək ia nirəha səməme iəremhə asori ramerukw ia nirəha. ¹⁷ Tihəni nīpərhiēniēn ia Kumwesən mē in rauvehimīru kímiaha rəmwhēn ia kəfəfau kīno ia aēan sə ramo tukuahag kəmkapwəmīaha. Tihəkwətəmhirī nəgkiariēn me səvəi Kumwesən rəmwhēn ia nau səvəi naruagəniēn sə Nənīmwin Ikinan rauvei pehe m kímiaha. ¹⁸ Tihəfwaki ia nāpīn me ia nīskaiēn səvəi Nənīmwin Ikinan, mamhəfwaki mamhəres narimnari me səpəmsəpə. Tihamo noiēn nəha, mamhətui a, mhəpwəh nəpouiēn, nənə mamhəfwaki ti nərmama me pam səvəi Kumwesən.

¹⁹ Tihəfwaki mwi tukw iou mē nāpīn iakuə takəgkiari Kumwesən in truvei pehe nəgkiariēn miou mē takīni irapw nəgkiariēn nəha məpwəh

---

6:14: Aes 11:5, 59:17, 1Tes 5:8   **6:15:** Aes 40:9, Neham 1:15, Rom 10:15   **6:17:** 1Tes 5:8, Aes 49:2, Hip 4:12   **6:18:** Luk 18:1, Kol 4:2, 1Tes 5:17   **6:19:** Wok Me 4:29, Kol 4:3-4, 2Tes 3:1

nehekirien. Nənə takini irapw nəgkiariien amasan səvəi Kristo sə rinamərkwafə fwe kupwən. ²⁰ Təkwtəkwwuni ti nəri nə mə iakaməvisau irapw nəgkiariien amasan nəha ia nəghi Kristo, ro pen iakamarə ia kalapus. Həfwaki ro tukw iou mə takaripin mamini irapw nəgkiariien amasan nəha məpwəh nehekirien rəmwhen sə ratukwatukw mə tako.

Nəgkiariien sampam

²¹ Iou iakokeikei mə kimiaha tihəregi nəgkiariien səiou mine nəfe iakamo ia kwopun i. Ro pen takərhi pehe Tikikas ruvehe. In piəvtaha keikei riti sə kimaha iahəukurən nətigiteien irə, ramasitu mamō tukwini nari m Iərimənu səkitaha. In trini pehe tukumiaha narimnari me pam. ²² Takərhi pehe in tukumiaha ti noien i, mə in tro kimiaha hiəregi ramasan, mini irapw tukumiaha mə kimaha iahaməfarə irə.

²³ Pwəh Tata Kumwesən mine Iesu Kristo Iərimənu səkitaha trouəriari pehe nəmərinuien mine nokeikeiien m kimiaha, rauo nahatətəien səkimiaha riskai. ²⁴ Pwəh Kumwesən trəriari pen namasanien səvənhi m nərmama me pam səməme hokeikei Iesu Kristo Iərimənu səkitaha ia nokeikeiien sə tripkwən mhə.

6:20: 2Kor 5:20, Flm 9
4:12

6:21: Wok Me 20:4, Kol 4:7-8, 2Tim

6:24: 1Tes 1:8

Nəkukuə Ikinan
The New Testament in the Nafe (Kwamera) language
of Southeast Tanna, TAFEA Province, Vanuatu
Niutestamen long lanwis Nafe blong Vanuatu.
Le Nouveau Testament dans la langue Nafe de
Vanuatu.

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nafe (Nafe)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-06-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

26b0f540-c192-5878-be67-18ede9ab1416